

Vec: Trestné oznámenie – ohováranie – kampaň strany SMER-SD

Týmto dávame podnet na prešetrenie podozrenia, že prišlo k spáchaniu trestného činu ohovárania podľa § 373 Trestného zákona (ďalej len „TZ“). K naplneniu skutkovej podstaty tohto trestného činu mohlo podľa nášho názoru prísť v súvislosti s niektorými videami zverejnenými na facebookovej stránke Robert Fico <https://www.facebook.com/robertficosk/> a na facebookovej stránke SMER-SD <https://www.facebook.com/smersd/>.

Konkrétne ide o nasledovné videá:

1. Video „**Kiska, zabudni na svoj plán. Nedovolíme ti navoziť imigrantov na Slovensko!**“, uverejnené na facebookovej stránke Robert Fico dňa 14. januára 2020 a v rovnaký deň aj na facebookovej stránke SMER-SD.

Video je prezentované ako „*Kiskova vízia pre Slovensko*“ a uvádza sa v ňom: „*Ako nový premiér všetkým ukážem, že sme moderná a bohatá krajina. Prijmeme tisíce imigrantov a týmto ľuďom máme morálnu povinnosť pomôcť a podeliť sa s nimi o naše bohatstvo. Na návšteve afrických krajín som videl masy odhodlaných mladých chalanov, ktorí chcú byť aj vašimi susedmi. Vďaka nim aj vy budete pracovať len do stredy. Za pôžičku na lyžovačku. Vidíme sa na svahoch.*“ Uvedené tvrdenia sú prezentované tak, ako keby ich hovoril Andrej Kiska, predseda politickej strany Za ľudí.

Video na stránke Robert Fico: <https://www.facebook.com/watch/?v=489383205308105>

Video na stránke SMER-SD: <https://www.facebook.com/watch/?v=489378305308595>

2. Video „**Toto sa stane na Slovensku počas hádok opozície!**“, uverejnené na stránke Robert Fico dňa 21. januára 2020 a v rovnaký deň aj na stránke SMER-SD.

Video je uvedené vetou „*Predstavte si, čo sa stane, keď bude vládnuť opozícia*“. Okrem iného sa v ňom tvrdí: „*Vpustia na Slovensko státisíce imigrantov, pripravia ľudí o sociálne istoty, zlegalizujú drogy, sprivatizujú zdravotníctvo.*“ Uvedené tvrdenia sú prezentované ako ciele opozičných politických strán, ktoré majú v úmysle zrealizovať po víťazstve vo voľbách a zostavení vlády.

Video na stránke Robert Fico: <https://www.facebook.com/watch/?v=1101418923578775>

Video na stránke SMER-SD: <https://www.facebook.com/watch/?v=1101406296913371>

3. Video „**VYZÝVAM VÁS PÁN KISKA, POĎTE DO DEBATY**“, uverejnené na stránke Robert Fico dňa 30. januára 2020 a v rovnaký deň aj na stránke SMER-SD.

V úvode videa je použité vyjadrenie Andreja Kisku z relácie Na telo s Michalom Kovačičom zo dňa 19. januára 2020: „*Je našou morálnou povinnosťou ako úspešnej, skutočne úspešnej krajiny, pomôcť zopár stovkám, možno tisíckam ľudí, ktorí utekajú pre vojnu a násilím.*“

Následne reaguje Robert Fico: „*Pán Kiska, asi pred týždňom ste mali vyjadrenie, že v prípade účasti vo vláde by ste privítali na Slovensku stovky, možno tisíce migrantov. Môj názor poznáte, som absolútne proti! Títo ľudia by na Slovensku ohrozovali bezpečnosť našich občanov, vytvárali by možno moslimské komunity, ktoré kompletne menili charakter štátu. Ale som pripravený sa o tom s vami baviť. Ak to chcete vysvetliť, nech sa páči, som pripravený kedykoľvek s vami zvieť televízny duel. A verím, že ktorákoľvek televízia na Slovensku by takýto duel zverejnila.*“

Video na stránke Robert Fico: <https://www.facebook.com/watch/?v=231216984542397>

Video na stránke SMER-SD: <https://www.facebook.com/watch/?v=231223007875128>

4. Video **Čoho sa bojíte pán Kiska**“, uverejnené na stránke Robert Fico dňa 30. januára 2020.

Vo videu vystupuje Robert Fico, ktorý tvrdí: „*Pán Kiska, včera a dnes som bol vo Zvolene, vo Veľkom Krtíši, v Rimavskej Sobote, v Poltári a všetci sa pýtajú na váš úžasný plán dotiahnuť na územie Slovenska tisíce migrantov. Čoho sa bojíte? Tak poďte so mnou do televízie a povedzte ľuďom, napríklad v Poltári, alebo Rimavskej Sobote, že chcete tisíce migrantov, najmä moslimov tu chovať na území Slovenska, dávať im peniaze, možno na úkor 13. dôchodku, ktorý chceme našim dôchodcom dať. Poďte, ja chápem, že nie ste samostatný, že na všetko potrebujete súhlas od pána Sorosa, tak mu prosím láskavo zavolajte, že či by vás pustil v nedeľu do tej televízie. Ja sa veľmi na tento súboj teším.*“
Video na stránke Robert Fico: <https://www.facebook.com/watch/?v=1239532356232598>

5. Video **„MIMORIADNA SPRÁVA: Unikol Sulíkov program!**“, uverejnené na stránke SMER-SD dňa 11. januára 2020.

Video je prezentované ako „*Sulíkova vízia pre Slovensko*“ a uvádza sa v ňom: „*Ako nový minister financií zavediem 6-dňový pracovný týždeň a zruším polovicu štátnych sviatkov. Vďaka tomu budú ľudia pracovať viac a ekonomike sa bude dariť. A pamätajte, teplé rožky budú aj na Vianoce. Ekonomika sa nemôže zastaviť len preto, že ľudia chcú tráviť čas s rodinou cez víkendy a sviatky. Ak sú podnikatelia spokojní, spokojní som aj ja. Presadíme 6-dňový pracovný týždeň a zrušíme polovicu štátnych sviatkov.*“ Uvedené tvrdenia sú prezentované tak, ako keby ich hovoril Richard Sulík, predseda politickej strany Sloboda a Solidarita (SaS).
Video na stránke SMER-SD: <https://www.facebook.com/watch/?v=622115068562031>

Podľa § 373 ods. 1 TZ „*Kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.*“

Podľa § 373 ods. 2 TZ „*Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1*

- a) a spôsobiť ním značnú škodu,
- b) z osobitného motívu,
- c) verejne, alebo
- d) v podnikaní závažnejším spôsobom konania.“

Nepravdivými údajmi sú podľa nášho názoru nasledovné tvrdenia:

1. „*Prijmeme tisíce imigrantov a týmto ľuďom máme morálnu povinnosť pomôcť a podeliť sa s nimi o naše bohatstvo. Na návšteve afrických krajín som videl masy odhodlaných mladých chalanov, ktorí chcú byť aj vašimi susedmi.*“ (video č. 1) Toto tvrdenie sa pokúša vyvolať dojem, že predseda strany Za ľudí Andrej Kiska chce na Slovensko prijať tisíce imigrantov, najmä z afrických krajín, dokonca, že ide o jeho výroky. Nič také pritom nepresadzuje Andrej Kiska, ani politická strana Za ľudí.

2. „*Vpustia na Slovensko státisíce imigrantov.*“ (video č. 2) Toto tvrdenie sa pokúša vyvolať dojem, že opozičné strany majú v pláne vpustiť na Slovensko státisíce imigrantov, pričom ani jedna z opozičných politických strán nemá takýto zámer, ani nič také neplánuje.

3. „*Pán Kiska, asi pred týždňom ste mali vyjadrenie, že v prípade účasti vo vláde by ste privítali na Slovensku stovky, možno tisíce migrantov.*“ (video č. 3) Toto tvrdenie sa pokúša vyvolať dojem, že Andrej Kiska má v prípade účasti vo vláde zámer prijať na Slovensko tisíce migrantov. Nič také pritom nepresadzuje Andrej Kiska, ani politická strana Za ľudí.

Vo videu je použité aj vyjadrenie Andreja Kisku „*Je našou morálnou povinnosťou ako úspešnej, skutočne úspešnej krajiny, pomôcť zopár stovkám, možno tisíckam ľudí, ktorí utekajú pre*

vojnou a násilím.“ Toto tvrdenie je však vytrhnuté z kontextu a prekrútené. Nejde o vyjadrenie Andreja Kisku týkajúce sa jeho zámerov v prípade účasti strany Za ľudí vo vláde, ale o jeho odpoveď na divácku otázku vysvetľujúcu jeho staršie vyjadrenie z čias utečeneckej krízy, keď bol ešte prezidentom Slovenskej republiky.

Prezident SR Andrej dňa 7. septembra 2015 vo vyhlásení k téme utečencov okrem iného uviedol: „*Hovorilo sa u nás v posledných mesiacoch aj o tom, či sme schopní a ochotní prijať na Slovensko niekoľko sto alebo niekoľko tisíc ohrozených ľudí, alebo či si v protiklade s tým zachováme bezpečnosť. V takomto protiklade však otázka nestála a nestojí, lebo takýto počet ľudí utekajúcich pred vojnou a násilím, ktorých by sme u nás prichýlili, nemôže rozvrátiť našu vnútornú bezpečnosť.*“
Vyhlásenie prezidenta Kisku k téme utečencov, 7. septembra 2015:

<https://www.prezident.sk/article/vyhlasenie-prezidenta-kisku-k-teme-utecencov/>

V relácii Na telo dňa 19. januára 2020 odpovedal Andrej Kiska na divácku otázku, ktorá sa týkala jeho vyjadrení z roku 2015. Otázka znela: „*Chcem sa opýtať pána Kisku, či si nemyslí, že moderný štát z nás spravia migranti, ako to povedal v jednom rozhovore, kde povedal, citujem: ‚Musíme ukázať, že sme moderný a vyspelý štát a prijať pár tisíc migrantov‘.*“

Andrej Kiska v odpovedi na divácku otázku uviedol: „*Určite som nepovedal migrantov, nikdy som nepoužíval slovo migranti, používal som slovo utečenci. Hovoril som o tom, že je našou morálnou povinnosťou ako úspešnej krajiny pomôcť zopár stovkám, možno tisíckam ľudí, ktorí utekajú pred vojnou a násilím. Tak ako tu prišlo tých 120 asýrskych kresťanov z Iraku, tak takto pomôcť, ukázať, že tak ako od nás utekali desiatky tisíc ľudí na Západ, tak teraz prijať zopár ľudí podľa mňa našou morálnou povinnosťou je, tých, čo utekajú pred vojnou.*“

Relácia Na telo, 19. 1. 2020:

<https://www.facebook.com/NatelosMichalomKovacicomTVMarkiza/videos/187010322421161/>

Vo videu č. 3 je vystrihnutá iba časť výpovede Andreja Kisku, a to takým spôsobom, že zamlčiava, že ide o jeho vyjadrenie k tomu, čo hovoril v roku 2015, ale ho nepravdivo prezentuje ako aktuálne vyjadrenie súčasných zámerov Andreja Kisku, čo je ešte umocnené nasledujúcim vyjadrením Roberta Fica „*Pán Kiska, asi pred týždňom ste mali vyjadrenie, že v prípade účasti vo vláde by ste privítali na Slovensku stovky, možno tisíce migrantov.*“

Kým Andrej Kiska hovoril v roku 2015 o utečencoch pred vojnou, Robert Fico mu v rozpore s realitou pripisuje zámer aktuálne „privítať“ na Slovensku migrantov, pričom za migrantov sú považovaní predovšetkým ekonomickí migranti, čím dochádza k ďalšej manipulácii a významovému skresleniu Kiskovho výroku.

4. „*Pán Kiska, včera a dnes som bol vo Zvolene, vo Veľkom Krtíši, v Rimavskej Sobote, v Poltári a všetci sa pýtajú na váš úžasný plán dotiahnuť na územie Slovenska tisíce migrantov. Čoho sa bojíte? Tak poďte so mnou do televízie a povedzte ľuďom, napríklad v Poltári, alebo Rimavskej Sobote, že chcete tisíce migrantov, najmä moslimov tu chovať na území Slovenska, dávať im peniaze, možno na úkor 13. dôchodku, ktorý chceme našim dôchodcom dať.*“ (video č. 4) Toto tvrdenie Roberta Fica sa pokúša vyvolať dojem, že Andrej Kiska má plán dotiahnuť na územie Slovenska tisíce migrantov, najmä moslimov, čo je nepravdivá informácia, keďže Andrej Kiska žiadny takýto plán nemá.

5. „*Ako nový minister financií zavediem 6-dňový pracovný týždeň a zruším polovicu štátnych sviatkov. Presadíme 6-dňový pracovný týždeň a zrušíme polovicu štátnych sviatkov.*“ (video č. 5). Tieto tvrdenia sú pripisované Richardovi Sulíkovi a pokúšajú sa vyvolať dojem, že zámerom Richarda Sulíka a strany Sloboda a Solidarita je zaviesť 6-dňový pracovný týždeň a zrušiť polovicu štátnych sviatkov. Uvedená informácia je nepravdivá, pretože takéto zámery nemá SaS vo svojom volebnom programe, ani ich SaS, ani Richard Sulík nepresadzujú.

Všetky vyššie uvedené tvrdenia možno považovať za oznámenie nepravdivého údaju, pretože nejde o vyslovenie názoru alebo hodnotiaceho úsudku o zámeroch opozičných politikov zo strany

Roberta Fica alebo strany SMER-SD, ale o prezentovanie uvedených tvrdení ako názorov, zámerov, či výrokov Andreja Kisku (videá č. 1, 3 a 4), Richarda Sulíka (video č. 5) a predstaviteľov opozičných strán (video č. 2). Nejde o obrazné vyjadrenia, preháňanie, dramatizovanie, či interpretáciu, ale o vedomé vyvolávanie dojmu, že ide o faktické tvrdenia politických oponentov. Ak by sa podobné vyjadrenia pripisujúce politickým oponentom vymyslené výroky objavili napr. v diskusii, alebo v odpovedi na novinársku otázku, bolo by ich teoreticky možné vysvetliť aj tým, že ide o nepresnosť, omyl, zlé zapamätanie si vyjadrenia niekoho iného. V tomto prípade však ide o vopred pripravené, profesionálne spracované a mohutnou reklamou podporené videá ako produkty volebnej kampane.

Je zjavné, že zámerom oznámenia týchto nepravdivých údajov a šírenia nepravdivých informácií je poškodiť politických protivníkov v očiach voličov, ohroziť ich vážnosť u spoluobčanov a spôsobiť im inú vážnu ujmu v podobe odradenia voličov od voľby týchto politikov a politických strán, a to na základe šírenia nepravdivých údajov o nich. Vzhľadom na to sa domnievame, že predmetným konaním (výrobou a šírením uvedených videí) je naplnená skutková podstata trestného činu Ohováranie podľa § 373 ods. 1 TZ. Rovnako považujeme za evidentné, že v prípade, že predmetné konanie je trestným činom, je naplnená aj skutková podstata trestného činu podľa § 373 ods. 2 písm. c) TZ, pretože skutok bol spáchaný verejne (na sociálnych sieťach).

Vzhľadom na vyššie uvedené Vás žiadame preveriť, či výrobou a šírením predmetných videí Roberta Fica a strany SMER-SD nebola naplnená skutková podstata trestného činu Ohováranie podľa § 373 ods. 1 a 2 TZ.

Radovan Kazda

Juraj Petrovič

V Bratislave dňa 3. februára 2020.